

Roll No.

D-3337**B. A. (Classics) (Part II)
EXAMINATION, 2020****(Compulsory)
Paper First
SAHITYAM**

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 75

सूचना : सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

1. कयोश्चिद् द्वयोः पद्ययोः सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या— प्रत्येक 10
 - (i) आपरितोषाद् विदुषां न साधु मन्ये प्रयोगविज्ञानम् ।
बलवदपि शिक्षितानामात्मन्यप्रत्ययं चेतः ॥
 - (ii) ग्रीवाभङ्गाभिरामं मुहुरनुपतति स्यन्दने बद्धदृष्टिः;
पश्चार्धेनप्रविष्टः शरपतनभयाद् भूयसा पूर्वकायम् ।
दर्भैरर्धावलीढैः श्रमविवृतमुखभ्रंशिभिः कीर्णवर्त्मा
पश्योदग्रप्लुतत्वाद् वियति बहुतरं स्तोकमुर्व्या प्रयाति ॥
 - (iii) यास्यत्यद्य शकुन्तलेति हृदयं संस्पृष्टमुत्कण्ठया
कण्ठः स्तम्भितवाष्पवृत्तिकलुषश्चिन्ताजडं दर्शनम् ।
वैक्लव्यं मम तावदीदृशमिदं स्नेहादरण्यौकसः
पीड्यन्ते गृहिणः कथं नु तनयाविश्लेषदुःखैर्नवैः ॥

(A-52) P. T. O.

(iv) आजन्मनः शाद्यमशिक्षितो य-
स्तस्याप्रमाणं वचनं जनस्य ।
परातिसन्धानमधीयते यै-
र्विद्येति ते सन्तु किलाप्तवाचः ॥

2. शकुन्तलायाः चरित्रचित्रणं कुर्यात् । 10
अथवा
अभिज्ञानशाकुन्तलस्य प्रथमाङ्कस्य कथासारः लेख्यः ।
3. हर्षचरितस्य प्रथमोच्छ्वासस्य कथासारः लेख्यः । 10
अथवा
'बाणोच्छिष्टं जगत् सर्वं' इति विवेच्यताम् ।
4. कस्यचिदैकस्य गद्यांशस्य व्याख्या कार्या— 10
अथ तां तथा शप्तां सरस्वतीं दृष्ट्वा पितामहो
भगवान्कमलोत्पत्तिलग्नमृणालसूत्रामिव धवलयज्ञोपवीतिनीं
तनुमुद्वहन्, उद्गच्छदच्छाङ्गुलीयमरकतमयूखलताकलापेन
त्रिभुवनोपप्लवप्रशमकुशापीड धारिणेव दक्षिणेन करेण निवार्य
शापकलकलम्, अतिविमलदीर्घैर्भाविकतयुगारम्भसूत्रपातमिव दिक्षु
पातयन् दशनकिरणैः सरस्वतीप्रस्थानमङ्गलपटहेनेव पूरयन्नाशाः,
स्वरेण सुधीरमुवाच-ब्रह्मन् न खलु साधु सेवितोऽयं पन्थाः येनासि
प्रवृत्तः ।

(A-52)

[3]

अथवा

अथ गते तस्मिन् पर्यस्ते च वासरे
संघट्टमानरक्तपङ्कजसंपुटपीयमान एव क्षयिणि क्षामतां व्रजति
बालवायसास्यारुणेऽपराह्णातपे, शिथिलितानजदाजिजवे
जपापीडपाटलिन्म्यस्ताचलशिखरस्खलिते खञ्जतीव
कमलिनीकण्टकक्षतपादपल्लवे पतङ्गे, पुरः परापतति
प्रेङ्खदन्धकारलेशलम्बालके शशिविरहशोकश्याम इव श्यामामुखे,
कृतसंध्योपासनः शयनीयमगात् ।

5. कस्यचिदैकस्य परिचयो देयः— 10
- (i) प्रतिमानाटकम्
(ii) कादम्बरी
(iii) कर्पूरमञ्जरी
6. द्वयोः नाटकयोः वैशिष्ट्यं प्रतिपादयत्— प्रत्येक 7 ½
- (i) विक्रमोर्वशीयम्
(ii) मृच्छकटिकम्
(iii) मालविकाग्निमित्रम्
(iv) मालतीमाधवम्
(v) वेणीसंहारम्